

Катерина Бойченко

Уманський державний

педагогічний університет

імені Павла Тичини

(м. Умань, Україна)

МІЖНАРОДНІ ТА ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОБ'ЄДНАННЯ ДИРЕКТОРІВ ШКІЛ У НІДЕРЛАНДАХ

На забезпечення прозорості та демократичності в управлінні освітою значний вплив має діяльність урядових та неурядових об'єднань, організацій та асоціацій директорів шкіл, які можуть діяти як на рівні школи, так і на загальнодержавному та міждержавному рівні. Такі об'єднання сприяють обміну думками, спільному вирішенню питань, запозиченню позитивного управлінського досвіду. У Нідерландах на допомогу директору можуть прийти участь у шкільній раді та долучення до роботи державних і міжнародних форумів, рад, асоціацій, організацій. Зупинимось детальніше на діяльності таких об'єднань.

Серед організацій, покликаних сприяти діяльності шкіл, помітне місце займає Освітня рада (*Onderwijsraad*) – незалежний державний орган, який надає рекомендації уряду та місцевим органам влади в питаннях освітньої політики та законодавства. Основні завдання та напрямки діяльності ради регулюються згідно із Актом про Освітню раду від 15 травня 1997 року і полягають у зборі інформації, детальному аналізі сучасного нідерландського законодавства та обґрунтуванні рішень і рекомендацій для формування нової політики уряду. Окрім Міністра, по допомогу до Освітньої ради можуть звернутися місцеві органи управління освітою, зокрема директор школи, у питаннях освіти дітей з

обмеженими можливостями, навчання іноземних громадян у Нідерландах, а відтак – вивчення іноземних мов та інших питань, що вирішуються на місцевому рівні. Рада щорічно на вимогу Міністерства освіти, науки і культури презентує на розгляд робочу програму, яка разом із державним бюджетом ухвалюється парламентом. У робочу програму входять перспективні напрямки діяльності та шляхи вдосконалення системи освіти на навчальний рік, які мають свій термін реалізації.

До інших об'єднань належить Асоціація державного управління освітою в Нідерландах (*VVO*), в якій беруть участь 95 % усіх директорів середньої школи. Діяльність асоціації *VVO* зосереджено довкола змін, що відбуваються у менеджменті середньої освіти в Нідерландах. Асоціація вказує на невідповідність вимогам сучасного шкільного менеджменту та викликам, які постануть перед управлінцями у майбутньому. До цих проблем можна віднести: якість навчального процесу, відсутність скоординованих, чітких дій в навчанні, а також заходів керівників щодо поліпшення рівня власної професіональності та компетентності. Саме тому асоціація покликана поліпшити ситуацію, що склалася. [1]. Принагідно зазначимо, що асоціація *VOO* є засновником Європейської асоціації керівників шкіл (*ESHA*) та Міжнародної спілки директорів (*ICP*).

Педагогічні лідери в Нідерландах також беруть активну участь у діяльності міжнародних організацій, серед яких – Європейська Асоціація Директорів Шкіл (*European School Heads Association*, або *ESHA*), Європейський Форум Управління Освітою (*European Forum on Education Administration*, або *EFEA*), Рада Співдружності Освітнього Управління та Менеджменту (*Commonwealth Council for Educational Administration and Management*, або *CCEAM*), Європейська Мережа Політики Освітнього Лідерства (*European Policy Network on School Leadership*, або *EPNoSL*), а також загальнодержавних – Загальна Асоціація Директорів Школи (*Algemene Vereniging Schoolleiders*, або *AVS*), Асоціація Державних Шкіл (*Vereniging Openbaar Onderwijs*, *VOO*), та Форум Загальноосвітніх Шкіл (*Stichting Kleurrijke Scholen*, або *SKS*). Окрім

державних, існує велика кількість приватних об'єднань директорів альтернативних та приватних шкіл, наприклад, Нідерландська асоціація батьків учнів католицьких шкіл (*Nederlandse Katholieke vereniging van Ouders*, або *NKO*), які збирають разом представників релігійних та ідеологічних поглядів.

У Нідерландах не лише директори шкіл, а і вчителі, батьки та громада об'єднуються для вирішення освітніх питань. На міжнародному рівні батьки можуть входити до Європейської Асоціації Батьків (*European Parents Association*, або *EPA*), на державному рівні вступати в об'єднання державних і приватних шкіл, а на місцевому брати участь в шкільній та піклувальній раді. Участь батьків та громади регулюється двома законодавчими актами – Актом про партнерство в освіті від 1992 року (*WMO*) та Актом про участь в прийнятті рішень школи від 2007 року (*WMS*), які створюють всі умови для залучення зацікавлених осіб в управління шкільною освітою.

Таким чином, основне завдання нідерландського уряду у забезпеченні якості управління освітою – сприяння різносторонньому характеру залучення директорів шкіл до об'єднань різного типу, де вони можуть зустріти підтримку своєї діяльності, отримати кваліфіковану консультацію та рекомендації із урахуванням потреб громадян країни та забезпечення виконання основних адміністративних функцій в освіті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Dorenbosch T. How do school managers learn? / A survey throughout Europe Training of school management in 12 European countries // T. Dorenbosch, H. Janssen, H. van der Rinnie. – VVO Utrecht, 2001. – 73 p.